

MINISTERUL DE INTERNE
OFICIUL PENTRU PROTECTIA SI SIGURANTA PUBLICA

114283

D 001532

ROLUL OPINIEI PUBLICE
ÎN PREVENIREA
ȘI COMBATEREA INFRAȚIUNILOR
CONTRA SECURITĂȚII STATULUI

lib
301

1532

Nr. 22

301

STRICT SECRET

ROLUL OPINIEI PUBLICE
ÎN PREVENIREA ȘI COMBATEREA INFRAȚIUNILOR
CONTRA SECURITĂȚII STATULUI

A u t o r i :

- general-maior CONSTANTIN STOICA
- colonel MARIAN MOLEA
- colonel ION GRECESCU
- lt. colonel GHEORGHE DERSCANU
- lt. colonel ION MARCU
- maior MIRCEA CIMPEANU

Nr. 212

NOTIUNI DESPRE OPINIA PUBLICĂ IN SOCIALISM

Opinia publică este un fenomen social tot atit de vechi ca și societatea însăși. Ea apare în cadrul primelor forme de organizare socială și se concretizează în aprecierile membrilor comunităților umane și, mai ales, în atitudinile pe care ei le iau față de activitatea și comportamentul fiecărui individ precum și față de problemele întregii colectivități. Opinia publică se constituie astfel ca o modalitate de manifestare a conștiinței sociale, ca o expresie concretă a sa. Rolul și funcțiile pe care ea le îndeplinește în societate diferă însă de la o epocă la alta, fiecare orînduire socială conferindu-i unele trăsături proprii.

În orînduirea gentilică, după cum este cunoscut, relațiile de producție sînt caracterizate prin munca colectivă precum și prin proprietatea comună asupra mijloacelor de producție și a produselor muncii. Această situație are consecințe deosebite asupra conștiinței oamenilor. Individul uman se identifică cu comunitatea, i se subordonează prin modul de a gîndi și a acționa, se raportează la treburile comune ca la propriile sale treburi. Interesele, scopurile și aspirațiile lui coincid cu ale celorlalți. „Pe cît de impunători ne apar oamenii din această epocă — spune Engels — pe atit de puțin se deosebesc ei unii de alții”¹.

¹ F. Engels — „Originea familiei, a proprietății private și a statului”, în K. Marx și F. Engels — „Opere”, vol. 21, Editura politică, București, 1965, pag. 97.

Neexistînd deci premise ca în cadrul opiniei publice să apară poziții divergente, ea devine — și aceasta este o trăsătură proprie de mare însemnătate a sa — expresia nemijlocită a voinței întregii comunități.

În astfel de condiții, autoritatea de care dispune opinia publică se vădește suficientă pentru a asigura respectarea voinței comunității. Pentru a impune această autoritate, opinia publică nu are nevoie să dispună de o altă formă de constrângere decît aceea pe care colectivitatea însăși o exercită asupra fiecărui și, implicit, asupra tuturor. În orînduirea gentilică, opinia publică este deci și forma de manifestare a autorității publice a comunității.

Odată cu scindarea societății în clase cu interese antagoniste, opinia publică își pierde caracterul unitar, specific comunei primitive; fiecare clasă sau pătură socială își creează propria sa opinie. Ca atare, pentru toate societățile scindate în clase antagoniste noțiunea de opinie publică se poate folosi doar în mod generic, fenomenul social pe care ea îl denumește manifestîndu-se numai ca opinie de clasă, cu un conținut concret-istoric. Această opinie publică promovează interesele — în special pe cele politice — ale clasei care a creat-o și se bazează din ce în ce mai mult pe doctrine politice, filozofice etc. Cînd apare statul, autoritatea publică nu mai coincide cu opinia publică. În competența acesteia din urmă sînt cedate acum doar unele treburi lăaturalnice ale vieții sociale¹.

În ce privește funcțiile și rolul opiniei publice a diverselor clase și pături sociale, ele sînt condiționate de raporturile de clasă din fiecare societate. Datorită acestui fapt, în orînduirile bazate pe exploatare, opinia publică a maselor populare are un rol relativ limitat în viața socială. Singurul domeniu de manifestare pe care i-l îngăduie clasele exploatare este acela al comportamentului, al moralei maselor populare. Acesta însă nu este nici el scutit de imixtiunea, uneori deosebit de brutală, a

¹ Vezi G. Epure — „Aspecte privind conținutul și trăsăturile opiniei publice socialiste”, în volumul „Dezvoltarea suprastructurii socialiste în România”, Editura politică, București, 1966, pag. 307.

puterii de stat. Astfel, orînduirea feudală a creat, cu ajutorul religiei, o gamă largă de mijloace perfide, prin intermediul cărora reușea să pătrundă în intimitatea oamenilor și să le impună norme de conduită convenabile claselor dominante.

În pofida acestei situații nefavorabile, opinia publică a maselor populare a cunoscut însă în anumite momente ale istoriei, în special în perioadele de revoluție socială, manifestări deosebit de active.

Apariția pe scena istoriei a clasei muncitoare, care se organizează treptat și desfășoară sub conducerea unui stat major înarmat cu o concepție științifică despre lume și societate o luptă consecventă, hotărîtă împotriva exploatării, schimbă datele problemei. Are loc geneza unei opinii publice reprezentative pentru masa oamenilor muncii, al cărei pivot este clasa muncitoare, ce izbuteste să exercite o înriurire permanentă asupra mersului evenimentelor. Ea capătă o pondere însemnată în viața socială. În prezent opinia publică a maselor populare din țările capitaliste a devenit un factor ce nu mai poate fi ignorat, mai ales în cazul adoptării unor hotărîri importante pentru popoarele țărilor respective sau care privesc relațiile cu alte state.

Opinia publică a maselor populare reușește însă să se afirme pe deplin și să-și valorifice întregul său potențial creator numai în orînduirea socialistă.

În țara noastră, ca urmare a uriașelor prefaceri sociale ce au avut loc în cursul revoluției și construcției socialiste, s-a plămădit o opinie publică nouă, care a devenit un factor deosebit de eficient în procesul de transformare a vieții materiale și spirituale a poporului român. Forța ei este determinată de creșterea rolului conducător al partidului și afirmarea lui ca forță politică conducătoare în cadrul societății, de creșterea fără precedent a rolului maselor populare în viața economică și socială.

Opinia publică din țara noastră este orientată spre finalități de maximă importanță pentru edificarea orînduirii socialiste. Împreună cu alți factori, ea antrenează masele la realizarea obiectivelor construcției socialiste, stimulează eforturile pentru perfecționare în toate domeniile de activitate, parti-

cipă la găsirea soluțiilor celor mai corespunzătoare pentru rezolvarea problemelor legate de edificarea noii orînduiri, contribuie, prin încurajarea a ceea ce este pozitiv, înaintat și respingerea a ceea ce contravine intereselor societății, la formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste.

Forța deosebită a noii opinii este determinată și de caracterul său unitar. Această trăsătură specifică a opiniei publice socialiste a apărut în urma schimbărilor ce s-au petrecut în structura social-economică a țării și ca urmare a intensei munci politico-educative desfășurate de partid.

Referindu-se la noua opinie publică, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta : „Ca rezultat al întăririi orînduirii socialiste, al dezvoltării economiei și ridicării bunăstării populației, al creșterii nivelului de cultură și al conștiinței socialiste a maselor, se manifestă cu tot mai mare forță noua atitudine cetățenească, spiritul de răspundere al oamenilor muncii față de interesele colectivității, ale patriei socialiste”¹.

În condițiile socialismului opinia publică constituie una din căile prin care masele își exprimă direct ideile, sentimentele, năzuințele și idealurile.

Pentru înțelegerea specificului său se impun a fi analizate în primul rînd cele două funcții principale pe care ea le exercită, și anume : funcția de apreciere a proceselor și fenomenelor sociale, precum și a comportamentului uman ; funcția de corecție a acestora.

Exercitarea funcției de apreciere se materializează într-o activitate complexă de cunoaștere în profunzime a fenomenelor sociale și a actelor comportamentale asupra cărora opinia publică trebuie să se pronunțe, precum și de comparare a lor cu cerințele legilor obiective de dezvoltare a societății, cu interesele colectivității, cu normele etice ale orînduirii socialiste etc., în vederea desprinderii unor concluzii cu privire la fenomenele sau actele respective.

¹ Nicolae Ceaușescu — „România pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste”, vol. 1, Editura politică, București, 1968, pag. 134.

Funcția de corecție a proceselor și fenomenelor, precum și a comportamentului uman se realizează prin intervenția promptă și decisă a colectivității, pe baza concluziilor la care aceasta a ajuns cu privire la fenomenele sau actele de conduită aflate în atenția sa, în scopul înlăturării aspectelor negative sesizate, al prevenirii consecințelor pe care acestea le-ar putea avea, al sancționării celor vinovați.

În exercitarea acestor funcții, opinia publică socialistă se poate manifesta spontan sau organizat. Evident, cele mai caracteristice sînt manifestările organizate, care se concretizează în acțiuni conștient orientate ale unor colective de oameni ai muncii în legătură cu diferite aspecte ce intră în sfera de acțiune a opiniei publice. În diverse situații însă, mai ales atunci cînd apar fenomene ce pun în pericol interesele colectivității sau se comit fapte care șochează bunul simț ori aduc atingere normelor de conviețuire civilizată, opinia publică se manifestă și spontan, ca o reacție la fenomenele sau faptele respective.

Opinia noastră publică este o puternică forță a progresului social, o modalitate concretă de manifestare a conștiinței sociale colective, care își găsește expresie în aprecieri și atitudini față de activitatea și comportamentul fiecărui individ și față de problemele întregii colectivități, manifestîndu-se spontan sau conștient și contribuind activ la efectuarea corectivelor ce se impun.

Mediul cel mai propice îndeplinirii rolului social al opiniei publice, obținerii celor mai bune rezultate educative, îl constituie colectivele de muncă fie în sensul lor mai larg — uzina, fabrica, instituția —, fie în sensul mai restrîns — atelierul, serviciul, secția, grupa etc. În aceste colective, mai ales în cele mici, se dezvăluie majoritatea calităților și defectelor oamenilor, posibilitățile și limitele lor. Aici se poate, ca atare, acționa variat, individualizat și exploatîndu-se efectul, în general mai pronunțat, pe care-l are asupra fiecăruia opinia despre el a celor care-l cunosc, a tovarășilor lui de muncă, în scopul înlăturării carențelor din activitatea ori comportarea sa. Exercitîndu-și puternic influența, colectivele de muncă educă pe membrii lor în așa fel încît să pună interesele obștești mai presus de cele personale,

fi formează în spiritul unei comportări corecte, al cinstei și sincerității în relațiile dintre oameni, al disprețului față de egoism, fățarnicie, lingușire, lăudăroșenie, aroganță etc. Fiecare colectiv acționează însă ca o părțică din colectivul general al oamenilor muncii din societatea socialistă. Ca atare, orice abatere săvârșită în cadrul unui colectiv de muncă înseamnă, implicit, o abatere de la regulile întregii societăți. În virtutea acestui fapt, opinia publică a unui colectiv, deși deseori dă expresie și anumitor particularități, acționează în fiecare caz pentru realizarea finalităților de ansamblu ale opiniei colectivității naționale. Există, evident, situații când întreaga populație a țării își exprimă opinia într-o anumită problemă. De regulă însă, opinia colectivității naționale se exprimă prin aceea a colectivităților mai restrânse. Cu alte cuvinte, opinia colectivelor constituite în societatea noastră nu este altceva decât concretizarea într-o modalitate distinctă și în forme proprii a opiniei generale, naționale.

Îndeplinindu-și rolul pe care-l are în societate, opinia publică socialistă realizează mobilizarea forțelor creatoare ale maselor la îndeplinirea îndatoririlor sociale și influențează procesul de formare a omului nou, constructor al orânduirii socialiste.

Pentru a înlăptui aceste obiective, opinia publică acționează în multiple direcții și în special spre promovarea unei atitudini socialiste față de muncă, asigurarea disciplinei în activitatea profesională, stimularea organizării științifice a producției și a muncii, apărarea și dezvoltarea avutului obștesc etc.

Opinia publică are o contribuție importantă la cultivarea grijii sporite față de bunurile poporului, pentru folosirea rațională a fondurilor bănești, a materialelor și a utilajelor, pentru combaterea infracțiunilor și altor manifestări antisociale.

Totodată, opinia publică acționează în direcția dezvăluirii și înlăturării aspectelor negative ce pot frâna procesul de formare a omului nou, constructor al societății socialiste. Ea încurajează statornicirea și extinderea a ceea ce este pozitiv, valoros și poate contribui la ridicarea nivelului pregătirii politice a oamenilor muncii, la educarea lor în spiritul principiilor etice și echității proprii orânduirii noastre socialiste.

Opinia publică din țara noastră constituie, de asemenea, un factor deosebit de important în apărarea păcii în lume. Ea concurează astfel la crearea unui climat de încredere, de înțelegere între popoare, la statornicirea în întreaga lume a principiilor respectării suveranității și independenței naționale, neamestecului în treburile interne, colaborării și avantajului reciproc, la respingerea forței ca mijloc de rezolvare a diferendelor dintre state.

Rolul deosebit pe care-l joacă opinia publică astăzi în societatea omenească în promovarea intereselor fundamentale ale omenirii a fost confirmat și de prestigiul de care s-a bucurat Adunarea reprezentanților opiniei publice pentru securitate și cooperare europeană de la Bruxelles, din iunie 1972. În mesajul adresat cu prilejul deschiderii lucrărilor acestei adunări, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta că: „În zilele noastre opinia publică a devenit o uriașă forță — și cu cât mai puternic se va auzi glasul ei, cu cât mai ferm se va manifesta hotărârea de pace și conlucrare pașnică a tuturor popoarelor de pe continent, cu atât mai grabnic își va găsi împlinire țelul securității europene”¹.

Opinia publică se evidențiază așadar ca o forță deosebită, ce acționează cu o mare eficiență în toate domeniile vieții sociale, în direcția apărării intereselor fundamentale ale cetățenilor, a realizării cerințelor progresului social, ale legilor de dezvoltare a societății noastre socialiste.

Dat fiind rolul deosebit pe care opinia publică îl are în viața țării noastre, dezvoltarea și perfecționarea ei constituie o preocupare esențială a partidului. Partidul militează pentru formarea unei opinii publice temeinic înarmate cu ideologia marxist-leninistă, aptă să asigure unitatea de acțiune a tuturor oamenilor muncii, să le deschidă perspective istorice clare, să le faciliteze înțelegerea mecanismelor complicate ale dezvoltării sociale, să găsească rezolvări în deplină concordanță cu cerințele fiecărei etape istorice. Prin activitatea sa, partidul își propune dezvoltarea

¹ Din mesajul președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România adresat Adunării reprezentanților opiniei publice pentru securitate și cooperare europeană de la Bruxelles, în Scînteia nr. 9166 din 2.VI.1972.

țarea unei opinii capabile să antreneze conștient masele la înlăptuirea operei de construire a socialismului și să acționeze cu promptitudine și fermitate împotriva concepțiilor retrograde, a misticismului, a influențelor nesănătoase, a mentalităților înapoiate, pentru formarea trăsăturilor morale corespunzătoare noilor relații statornicite în orînduirea socialistă.

„In concepția noastră — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — educația socialistă, conștiința socialistă implică atit cunoașterea temeinică a ceea ce este valoros în domeniul culturii, științei și tehnicii contemporane, stăpînirea deplină a profesiei, cit și însușirea concepției filozofice despre lume și societate a partidului nostru — materialismul dialectic și istoric — formarea unei atitudini cetățenești înaintate”¹. În felul acesta oamenii muncii sînt înarmați cu criteriile științifice necesare analizării corecte a fenomenelor sociale, se dezvoltă discernămintul lor politic, capacitatea de a înțelege și interpreta realitatea din iumea contemporană de pe pozițiile ideologice ale partidului nostru.

Un aport deosebit la formarea opiniei publice socialiste il are, de asemenea, ampla activitate desfășurată de partid pentru educarea tuturor oamenilor muncii în spiritul principiilor etice și echității proprii socialismului. În anii construcției socialiste s-a înlăptuit astfel o profundă înnoire morală a societății. În acest sens, au devenit și devin trăsături caracteristice ale constructorilor societății socialiste multilateral dezvoltate devotamentul față de cauza socialismului, avîntul în muncă, energia și abnegația în îndeplinirea sarcinilor, activa participare la rezolvarea problemelor de stat și obștești, frăția indestructibilă dintre toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, cinstea, corectitudinea, principialitatea, echitatea, responsabilitatea socială, comportarea civilizată etc. Efectele activității educative desfășurate de partid se reflectă în atitudinea nouă a cetățenilor patriei față de muncă, față de avuția obștească, față de interesele societății socialiste.

¹ „Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român”, Editura politică, București, 1969, pag. 71.

Cu și mai multă acuitate se pune problema educării maseilor, a ridicării nivelului conștiinței socialiste a întregului popor în etapa actuală, datorită înaltelor răspunderi pe care le încumbă fiecăruiia participarea la opera de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate. „Fără a nega cituși de puțin rolul esențial al forțelor de producție în dezvoltarea societății — arată tovarășul Nicolae Ceaușescu —, noi pornim de la teza, de asemenea marxistă, că la rîndul ei conștiința poate exercita o puternică înriurire asupra mersului înainte al societății, că ideile înaintate, cucerind masele, devin o uriașă forță materială a progresului. Tocmai animați de această convingere dorim să intensificăm activitatea ideologică, politică și cultural-educativă, eforturile pentru ridicarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii”¹.

Aceasta și-a găsit o expresie concretă în programul adoptat de plenara Comitetului Central din noiembrie 1971, pentru îmbunătățirea activității ideologice, care a fost adoptat apoi și de Conferința Națională a Partidului Comunist Român din iulie 1972.

În raportul la Conferința Națională a Partidului Comunist Român din iulie 1972, tovarășul Nicolae Ceaușescu, făcînd noi referiri la problema educării maseilor, a finalităților vizate prin ampla activitate desfășurată de partidul nostru în acest sens, arăta : „Trebuie să acționăm pentru a făuri un om cu cunoștințe multilaterale, capabil să înțeleagă, să interpreteze și să folosească în mod just legile obiective ale dezvoltării sociale în fiecare etapă a evoluției societății, să acționeze cu fermitate pentru transformarea revoluționară a lumii. Făurind un asemenea om, înarmînd astfel poporul, putem fi siguri de înlăptuirea cu succes a mărețului program elaborat de partid, putem avea garanția

¹ Nicolae Ceaușescu — „Expunere cu privire la programul P.C.R. pentru îmbunătățirea activității ideologice, ridicarea nivelului general al cunoașterii și educația socialistă a maseilor, pentru așezarea relațiilor din societatea noastră pe baza principiilor eticii și echității socialiste și comuniste” — 3 noiembrie 1971 — Editura politică, București, 1971, pag. 52.

că poporul român va făuri comunismul, că națiunea noastră va avea un viitor glorios¹.

Insușirea de către mase a ideologiei marxist-leniniste, a liniei politice a partidului și a principiilor etice proprii socialismului are efecte pozitive asupra opiniei publice. Aceasta devine mai competentă, mai profundă, mai operativă, ceea ce, implicit, determină o creștere a influenței pe care ea o exercită asupra oamenilor.

În legătură cu rolul opiniei publice în societatea noastră, trebuie amintit și un alt aspect, și anume: prin permanența prezenței sale în viața socială, prin varietatea domeniilor și problemelor asupra cărora acționează, prin promptitudinea, competența și vigoarea intervențiilor ei, contribuie într-o măsură însemnată nu numai la înlăturarea diverselor fenomene negative constatate, ci și la crearea unui climat impropriu apariției acestora sau răminerii lor nesesizate timp îndelungat. Se relevă astfel o altă însușire de o importanță excepțională a opiniei publice din țara noastră, și anume marea sa eficiență profilactică. Aceasta se accentuează zi de zi, pe măsură ce crește nivelul conștiinței socialiste a maselor.

Varietatea fenomenelor, a faptelor și a situațiilor ce se întâmplă în viață și a legăturilor ce există între ele, transformările continue pe care ele le suferă, multitudinea de ipostaze sub care se pot înfățișa fac însă deseori foarte dificilă sesizarea aspectelor dăunătoare, mai ales atunci când acestea se află în stadiul inițial al evoluției lor. De aceea, pentru a se asigura o creștere cât mai substanțială a eficacității acțiunii preventive a opiniei publice, este necesar să se desfășoare o activitate sistematică de înarmare a oamenilor muncii cu asemenea cunoștințe încât să le permită detectarea fenomenelor negative oricât de bine ar fi ele disimulate de aparențe și, totodată, să realizeze acest lucru în special atunci când ele nu au luat încă amploare, când se găsesc într-o fază incipientă.

¹ Nicolae Ceaușescu — „Raport la Conferința Națională a Partidului Comunist Român” — 19—21 iulie 1972 — Editura politică, București, 1972, pag. 82.

Un rol esențial în înlăturarea acestei acțiuni îl are programul P.C.R. privind îmbunătățirea activității ideologice, ridicarea nivelului general al cunoașterii și educația socialistă a maselor, pentru așezarea relațiilor din societatea noastră pe baza principiilor eticii și echității socialiste și comuniste, printre ale cărui obiective figurează, după cum este cunoscut, și dezvoltarea la fiecare cetățean a răspunderii pentru apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului, a spiritului de vigilență față de dușmanii orînduirii noastre socialiste, cunoașterea legilor și respectarea lor, cultivarea grijii față de avutul obștesc.

Obiectivele de mai sus se realizează în societatea noastră prin acțiunile concertate ale tuturor factorilor educaționali, ale căror eforturi, clar orientate și conduse de partid, se materializează zi de zi în acumulări cantitative și calitative pe linia formării unei puternice opinii publice. Organele și organizațiile de stat, cele obștești, acționînd permanent în funcție de cerințele și sarcinile izvorîte din documentele de partid și folosind căi și mijloace proprii de activitate în raport cu rolul și locul pe care le au în societatea noastră, sînt chemate să aducă o contribuție cât mai însemnată la educarea tuturor oamenilor în spiritul patriotismului socialist, al respectului față de lege, al sporirii vigilenței și combativității față de actele și manifestările antisociale.

Procedînd astfel, organele și organizațiile de stat, precum și cele obștești participă totodată efectiv la întărirea și adîncirea democrației socialiste.

Participarea largă a maselor de oameni ai muncii la conducerea treburilor în stat în toate domeniile vieții sociale reprezintă o garanție a îndeplinirii cu succes a marilor obiective de dezvoltare și perfecționare pe care programul Partidului Comunist Român le pune la baza operei de continuă propășire a patriei și națiunii noastre socialiste.

În acest cadru politico-educativ și organizatoric în care exercitarea funcțiilor statului este din ce în ce mai strîns legată de participarea directă a maselor, apare evidentă importanța excepțională a lărgirii și diversificării continue a contribuției

acestora la realizarea sarcinilor din domeniul asigurării securității statului.

O asemenea necesitate, derivând din esența orînduirii noastre socialiste și constituind o orientare cu caracter de principiu a politicii în domeniul securității statului, a fost și este permanent subliniată de către conducerea partidului. În acest sens, cu ocazia Consfătuirii cadrelor de bază din securitate, miliție, procuratură și justiție, din 9 aprilie 1970, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta: „În antrenarea maselor populare în sprijinul muncii organelor de stat, noi pornim de la faptul că apărarea ordinii și proprietății socialiste constituie o obligație patriotică a întregului popor, că numai cu sprijinul activ și organizat al poporului, organele de stat își pot îndeplini în cele mai bune condiții sarcinile încredințate”¹.

Participarea maselor la apărarea cuceririlor revoluționare — una din formele majore de manifestare a opiniei publice socialiste — este o consecință firească a esenței orînduirii noastre.

Un rol important în cadrul procesului educațional care are drept scop prevenirea și combaterea fenomenului infracțional revine, dat fiind specificul activității lor, organelor chemate să înfăptuiască justiția. În raport cu această cerință, securitatea, miliția, procuratura și justiția au datoria „să colaboreze strîns cu celelalte organe de stat, obștești, sub conducerea organelor și organizațiilor de partid, să participe la întreaga activitate de combatere prin toate mijloacele — organizatorice și educative — a manifestărilor antisociale”².

Din cele de mai sus se desprinde obligația de mare răspundere ce revine organelor de securitate de a-și spori și diversifica permanent contribuția la formarea opiniei publice, la stimularea acțiunii ei în combaterea fenomenului infracțional în domeniul securității statului.

¹ Nicolae Ceaușescu — „România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate”, vol. 4, Editura politică, București, 1970, pag. 736.

² Lucrarea citată, pag. 739.

CONTRIBUȚIA ORGANELOR DE SECURITATE LA FORMAREA OPINIEI PUBLICE SOCIALISTE. ROLUL OPINIEI PUBLICE ÎN PREVENIREA ȘI COMBATEREA INFRAȚIUNILOR CONTRA SECURITĂȚII STATULUI

Asigurarea securității statului, fiind o sarcină a întregului popor, incumbă realizarea unor obiective precise în activitatea de formare a opiniei publice, de atragere a maselor la lupta împotriva faptelor și manifestărilor de natură să aducă atingere valorilor fundamentale ale orînduirii noastre socialiste. În acest sens, prin întreaga activitate pe care o desfășoară sub conducerea partidului și în strînsă colaborare cu ceilalți factori competenți din societatea noastră, organele de securitate își aduc contribuția la educarea oamenilor muncii în spiritul asigurării legalității socialiste, al vigilenței și combativității revoluționare față de orice faptă sau manifestare de natură să prezinte pericol pentru securitatea statului, al responsabilității civice și patriotice față de destinele României socialiste.

Această activitate, pentru a avea eficiența dorită, este necesar să se desfășoare cu continuitate pe baza unei concepții clare, a unor planuri concrete și pe anumite direcții esențiale.

Una dintre aceste direcții vizează, ca finalitate de o importanță fundamentală, cunoașterea temeinică și respectarea cu

strictețe de către cetățeni a legilor și a celorlalte acte normative referitoare la apărarea valorilor sociale prin a căror lezare s-ar putea aduce atingere securității statului.

Referindu-se la obligațiile ce revin organelor de stat în această privință, în scopul întăririi legalității socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia necesitatea ca organele de stat să acorde o atenție mai mare cunoașterii legilor de către toți cetățenii patriei, întrucât necunoașterea lor, a sancțiunilor la care sînt supuși dacă încalcă aceste legi, contribuie într-o bună măsură la apariția unor stări de lucruri infracționale și a unor manifestări antisociale.

De asemenea, în acest sens, art. 11 din Decretul privind unele măsuri de îmbunătățire a activității de aplicare și de popularizare a legislației prevede că „Pentru a se asigura cunoașterea prevederilor legale și a se preveni încălcarea lor, Ministerul Justiției, Ministerul de Interne, Procuratura Generală și Tribunalul Suprem vor lua măsuri în domeniile lor de activitate pentru îmbunătățirea acțiunilor de popularizare a legislației în rîndul cetățenilor.

În acest scop trebuie să se organizeze, cel puțin o dată pe trimestru, de comun acord cu comitetele executive ale consiliilor populare, întâlniri cu populația, în care se vor dezbate principalele aspecte privind conținutul legilor și celorlalte acte normative și abaterile mai frecvente de la prevederile acestora, explicîndu-se conținutul dispozițiilor legale care au fost încălcate...”

O importanță deosebită trebuie să fie acordată popularizării dispozițiilor din Codul penal referitoare la infracțiunile date în competența de cercetare penală a organelor de securitate, în scopul cunoașterii lor cît mai aprofundate de către cetățeni. Se impune ca activitatea de popularizare a acestor dispoziții legale să ajute la cunoașterea de către oamenii muncii și a legii penale în ansamblu, în sensul de a li se da noțiuni referitoare la participarea penală (coautorat, complicitate, instigare), la actele preparatorii și tentativă, la faptul că în anumite împrejurări nu numai acțiunea ci și inacțiunea este pedepsită precum și la alte reglementări prevăzute în partea generală a Codului penal.

De asemenea, deosebit de utilă este explicarea în detaliu, însoțită de exemplificări concludente, a actelor normative privind: apărarea secretului de stat; regimul străinilor în Republica Socialistă România; relațiile organizațiilor socialiste și ale cetățenilor români cu străinii; regimul vamal, al pașapoartelor, al mijloacelor de plată străine, al metalelor și pietrelor prețioase; protejarea și păstrarea bunurilor de interes național ce reprezintă valori artistice, istorice sau documentare, precum și a unor obiecte conținînd metale sau pietre prețioase de o valoare deosebită și altele.

În acest sens se impune a fi continuată activitatea de popularizare și prelucrare a prevederilor Legii nr. 23/1971, ale H.C.M. nr. 18 și 19/1972, insistîndu-se îndeosebi pe ilustrarea deficiențelor ce pot apărea prin nerespectarea unora din dispozițiile respective, a consecințelor lor etc.

Fiecare acțiune desfășurată pe linia popularizării legislației trebuie să țină seama de categoriile de oameni cărora li se adresează, respectiv să se pună accent pe acele aspecte cu care cetățenii în cauză pot veni mai frecvent în contact, dat fiind specificul activității lor, al preocupărilor ce le au, al mediului în care trăiesc și muncesc.

De exemplu, atunci cînd asemenea acțiuni se desfășoară în cadrul unor colective de oameni ai muncii din întreprinderi industriale, accentul trebuie să se pună pe ilustrarea și cunoașterea acelor fapte, împrejurări, situații și fenomene ce ar putea favoriza producerea de daune materiale, săvîrșirea de către elementele dușmănoase a unor infracțiuni de sabotaj, diversiune și subminare a economiei naționale, scurgeri sau divulgări ale secretului de stat etc. Pentru a spori forța de convingere a acțiunilor respective este recomandabil să se folosească spre ilustrare cazuri ce au avut loc chiar în întreprinderile în cauză.

La fel, în cazul cînd popularizarea legii se face în rîndul tinerilor, se vor sublinia, printre altele, aspectele caracteristice săvîrșirii infracțiunii de propagandă împotriva orînduirii noastre socialiste, cunoscut fiind că aceasta este, de cele mai multe ori, forma de activitate ostilă pe care serviciile de spionaj, organiza-

țiile și cercurile reacționare din străinătate și unele elemente dușmănoase din interior încearcă să o desfășoare printre tineri. În consecință, se va atrage atenția asupra interdicțiilor legale privind legăturile cu unele organizații din străinătate sau cu cetățeni străini, a urmărilor pe care le poate avea îmbrățișarea fără discernământ a unor idei și concepții despre viață, artă, literatură etc. vehiculate în Occident, a faptului că și propaganda religioasă este folosită în scopul contracarării procesului de educare socialistă desfășurat sub conducerea partidului etc.

În astfel de cazuri, se poate asigura o eficiență sporită a acțiunilor întreprinse de organele de securitate prin folosirea unor materiale documentare ilustrative: filme, diafilme, fotografii, obiecte folosite în desfășurarea unor activități infracționale etc.

De o reală însemnătate în activitatea de prevenire a infracțiunilor contra securității este cunoașterea de către mase a metodelor și mijloacelor pe care serviciile de spionaj, cercurile reacționare din străinătate și elementele ostile din interior le folosesc în activitatea îndreptată împotriva orinduirii noastre socialiste. Utilitatea cunoașterii acestor metode și mijloace se reflectă, în principal, în următoarele: pe de o parte, cetățenii au posibilitatea să recunoască împrejurările, manifestările și faptele specifice, de regulă, fazelor de pregătire sau de executare a acțiunilor ostile și, totodată, să acționeze cu promptitudine pentru preîntâmpinarea producerii lor sau a consecințelor pe care le-ar putea crea; pe de altă parte, permite celor care, eventual, ar fi tatonați în vederea angrenării la fapte infracționale să sesizeze aceste manevre și să le dejoace în timp util. În legătură cu acest al doilea aspect experiența organelor de securitate arată că în decursul timpului nu rare au fost cazurile când unele persoane ce nu aveau un trecut său concepții reacționare, necunoscând metodele rafinate la care recurge dușmanul pentru a-și recruta uneltele, nu au sesizat la momentul oportun că sînt pe cale de a cădea în mrejele sale.

În cadrul activității de propagandă pe care o desfășoară organele de securitate, este util să fie ilustrate, prin mijloace

convingătoare, încercările de sabotaj și de corupție pe care le întreprind cadrele și agenții serviciilor de spionaj, emisarii diferitelor organizații din străinătate ce urmăresc scopuri potrivnice intereselor țării noastre și alte elemente ostile pentru a determina anumiți cetățeni români să se pună în slujba lor. În aceeași măsură trebuie aduse la cunoștință încercările de exploatare în orb, de influențare în spiritul ideologiei burgheze, al misticismului, al moralei decadente, de determinare a unor cetățeni români ce călătoresc în străinătate de a nu se mai întoarce în țară etc.

Realitatea arată că necunoașterea unor aspecte (care, de regulă, sînt tipice) ce generează sau favorizează actele infracționale îi privează deseori și pe mulți dintre cei din jurul infractorilor de posibilitatea de a acționa în mod eficace pentru împiedicarea producerii faptelor respective. De aceea, paralel cu popularizarea legilor, relevarea unor asemenea aspecte constituie una dintre contribuțiile cele mai utile pe care organele de securitate le pot aduce la educarea oamenilor muncii în spiritul luptei împotriva infracționismului.

Printre aspectele de această natură, frecvent întâlnite, trebuie amintită formarea de anturaje necorespunzătoare în care anumite elemente cu concepții retrograde sau chiar cu manifestări antisociale exercită o influență nocivă asupra celor din apropierea lor. Astfel, este cunoscut faptul că unii foști membri ai organizației legionare sau ai altor organizații fasciste, ai partidelor și organizațiilor burgheze, foști condamnați etc. sînt preocupați de atragerea în sfera lor de influență a anumitor persoane (printre care, nu rareori, preponderența o au tinerii).

Exploatînd carențele din pregătirea politică a unor astfel de persoane, diversele lor nemulțumiri personale sau — în cazul tinerilor — lipsa lor de experiență, credulitatea etc. caută ca, în mod imperceptibil, să le imprime o orientare ideologică sau etică străină orinduirii noastre. După cum s-a constatat, uneori, diverse persoane din asemenea anturaje trec — împreună sau numai sub influența anumitor elemente dușmănoase fanatice — chiar la comiterea de infracțiuni.

Tot ca anturaje necorespunzătoare trebuie menționate și acelea constituite de unii tineri sub influența propagandei burgheze sau a unor elemente decăzute, imorale. Astfel de grupări — așa după cum a dovedit experiența practică — deși la început au preocupări în legătură cu petrecerea timpului liber, ulterior degenerază, în cadrul lor fiind ascultate emisiunile unor posturi de radio ca „Europa liberă”, „Vocea Americii” și altele, purtându-se discuții dușmănoase la adresa politicii partidului și statului nostru, sau chiar punându-se la cale acțiuni ostile, unele dintre ele deosebit de periculoase (evaziuni, procurarea de armament și muniție, omoruri, tihării etc.).

Pe linia celor de mai sus se înscrie și constituirea de cenacuri literare clandestine, a unor asociații religioase ilegale, în rîndul cărora au fost inițiate și dezvoltate diferite acțiuni dușmănoase.

Alt aspect negativ ce trebuie cunoscut constă în cultivarea de către diferite persoane puse pe căpătuială a unor relații cu cetățeni străini în afara cadrului legal, relații ce sînt folosite deseori de serviciile de spionaj sau de diferite alte organizații interesate din străinătate pentru a aduce prejudicii — unele chiar foarte grave — statului nostru.

Un pericol deosebit îl prezintă persoanele din această categorie care au acces la documente secrete sau care, prin funcțiile lor, pot facilita satisfacerea intereselor străinilor în defavoarea țării noastre.

Mai trebuie avute de asemenea în vedere situații ca : deplasările frecvente și nejustificate în străinătate ale unor cetățeni ; comentarea tendențioasă a unor măsuri politice și de altă natură luate în țara noastră ; elogierea modului de viață din țările capitaliste ; audierea și colportarea unor știri denigratoare transmise de posturile de radio străine ; sondarea posibilităților de plecare ilegală din țară sau chiar efectuarea de acte pregătitoare în acest sens ; desfășurarea unei activități de trafic cu aur și valută, speculă cu obiecte provenite de la străini ; vînzarea, procurarea sau consumarea de stupefiante etc.

Este totodată foarte util ca cetățenii să cunoască faptul că

încălcarile unor norme privitoare la organizarea și desfășurarea procesului de producție și la desfacerea produselor, ale anumitor prevederi ale Codului muncii, ale unor dispoziții date de șefi etc. pot crea diferite stări de lucruri generatoare ori favorizatoare de infracțiuni contra securității statului (diversiune, sabotaj, subminare a economiei naționale etc.), fie de altă natură (distrugere, abuz în serviciu contra avutului obștesc, neglijență în serviciu, delapidare și altele).

În categoria aspectelor negative ce trebuie să fie cit mai bine cunoscute de cetățeni pentru a putea acționa împotriva lor imediat ce le constată se includ și următoarele : pătrunderea unor elemente suspecte în sectoare cheie din diverse obiective ; încălcarea unor reguli privind apărarea secretului de stat ; accesul străinilor în locuri sau zone interzise ; producerea de defecțiuni la sistemele de pază și securitate etc.

Nu trebuie, de asemenea, scăpate din vedere încălcările actelor normative privitoare la regimul armelor, munițiilor și explozivelor, la regimul lucrărilor valoroase de artă etc.

Un alt aspect negativ ce poate genera sau favoriza comiterea de infracțiuni îl constituie crearea unor stări de spirit nesănătoase fie ca urmare a activității desfășurate de diferite elemente dușmănoase, fie datorită anumitor greșeli comise de unele persoane cu funcții de conducere pe plan local.

Cunoscînd astfel de aspecte, cetățenii au posibilitatea să le sesizeze imediat și să acționeze în mod eficient în direcția lichidării lor.

Toate acestea evidențiază datoria ce revine organelor de securitate de a face cunoscute în rîndul cetățenilor procedeele de acțiune ale dușmanului, subtilitatea lor, mijloacele pe care le folosesc pentru a-și atinge scopurile, lipsa de scrupule ce-l caracterizează.

Însușirea de către cetățeni a prevederilor acelor acte normative ce reglementează activitatea și conduita lor în diferite împrejurări precum și metodele de acțiune ale dușmanului le permite să se comporte corespunzător în toate împrejurările, le dezvoltă spiritul de răspundere, le dă posibilitatea să intervină

în deplină cunoștință de cauză în anumite situații când constată că s-a încălcat legea sau există pericolul ca cineva să comită o infracțiune.

Este necesar ca în vederea îndeplinirii acestui obiectiv cadrele Ministerului de Interne să acorde un sprijin permanent conducătorilor de unități în activitatea pe care ei trebuie să o desfășoare pentru instruirea salariaților cu privire la prevederile legale, la faptele ce pot pune în pericol securitatea statului, la obligațiile ce le revin pentru apărarea valorilor sociale prin a căror lezare se poate aduce atingere societății noastre socialiste.

Avându-se în vedere lipsa sau imperfecțiunile unor reglementări în anumite domenii de activitate, ministerul nostru este chemat să-și aducă în permanență contribuția la perfecționarea cadrului juridic, care să permită apărarea în mai bune condițiuni a securității statului, a avutului obștesc, a ordinii și liniștei publice, luând totodată multiple măsuri ca cei interesați să-și însușească prevederile actelor normative.

Totodată, pentru ca oamenii muncii să înțeleagă cât mai bine prevederile legilor și ale altor acte normative și să-și însușească cunoștințele necesare depistării infracțiunilor, conducerea ministerului, sub îndrumarea partidului, personal a tovarășului Nicolae Ceaușescu, a luat măsura ca aparatul să sprijine direct, prin diferite forme de acțiune, acest proces. Astfel, în instituții și întreprinderi au fost organizate și efectuate prelucrări ale unor acte normative, acțiuni la a căror realizare ofițerii și subofițerii noștri au avut o contribuție permanentă prin instruirea unor cadre, avizarea materialelor ce au fost expuse în fața salariaților, participarea la dezbateri etc.

O altă formă folosită în acest proces au constituit-o expunerile ținute în unele obiective de către ofițeri din conducerea direcțiilor și inspectoratelor, care au fost ilustrate, de obicei, cu diferite cazuri de încălcare a legilor.

În mobilizarea cetățenilor la lupta împotriva infracționismului un rol important îl are **cunoașterea valorilor sociale** la apărarea cărora sînt chemați să vegheze în raport cu îndatoririle

și posibilitățile concrete ce le au, a pericolului pe care îl prezintă diferite forme de activitate infracțională, în special în domeniul în care ei muncesc, a modalităților concrete în care își pot aduce contribuția la apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului nostru.

Mobilizarea opiniei publice împotriva infracțiunilor se realizează și prin instruirea temeinică a persoanelor ce urmează să plece în străinătate cu privire la comportarea pe care trebuie să-o aibă acolo, la obligațiile ce le revin, la modalitățile pe care le utilizează serviciile de spionaj străine, diversele organizații reacționare ale emigrației sau unele cercuri de afaceri pentru atragerea cetățenilor români la acțiuni contrare intereselor statului nostru etc.

O altă direcție esențială a activității prin care organele de securitate contribuie la formarea opiniei publice, la antrenarea cetățenilor la lupta împotriva faptelor și manifestărilor de natură să aducă atingere valorilor fundamentale ale orînduirii noastre socialiste constă în **informarea maselor populare în legătură cu diferite infracțiuni contra securității statului săvîrșite de unele elemente precum și cu anumite aspecte ale muncii Ministerului de Interne pentru descoperirea și lichidarea acțiunilor respective.**

În privința formelor ce trebuie folosite în procesul de educare a maselor pentru a avea un aport cât mai mare în combaterea infracționismului, pentru apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului, pentru mobilizarea în acest sens a opiniei publice, prețioase îndrumări rezultă din documentele Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român din iulie 1972. Astfel, în raportul prezentat, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta că: „Trebuie să se dezvolte și mai mult practica pozitivă ca organele de miliție și securitate să informeze masele populare despre diferite cazuri de infracțiuni...”¹.

¹ Nicolae Ceaușescu — „Raport la Conferința Națională a Partidului Comunist Român” — 19—21 iulie 1972 — Editura politică, București, 1972, pag. 61—62.

În lumina acestei indicații s-a hotărât ca unitățile centrale și teritoriale ale Ministerului de Interne să selecționeze, în urma studierii permanente a fenomenului infracțional, anumite cazuri, îndeosebi dintre cele care se remarcă prin frecvența lor sau gradul mare de periculozitate, care să fie aduse sistematic la cunoștința maselor populare.

Pe baza cazurilor selecționate să fie prezentate informări în cadrul unor adunări organizate în instituții, întreprinderi, comune sau cartiere, de comun acord cu comitetele executive ale consiliilor populare și cu aprobarea organelor locale de partid.

De asemenea, să fie selecționate dintre cazurile aflate în curs de cercetare acelea care pot face obiectul unor procese cu publicitate lărgită sau la fața locului, în organizații socialiste, în comune sau cartiere, care vor fi judecate în condițiile menționate.

Unele cazuri mai deosebite vor putea fi aduse la cunoștința publicului larg prin presă, televiziune, studiourile centrale și locale de radio, precum și prin stațiile locale de radioficare.

Totodată, unitățile Ministerului de Interne vor pune la dispoziția organelor de presă date privind aspectele infracționale și alte fapte care pot fi publicate în diferite ziare și reviste.

O eficiență însemnată în mobilizarea opiniei publice împotriva fenomenului infracțional, în educarea maselor în spiritul vigilenței și al combativității față de manifestările antisociale o are, după cum demonstrează realitatea, punerea în discuția oamenilor muncii din întreprinderi, instituții sau din diferite localități a celor care au încălcat legea sau au comis abateri de la normele de conviețuire socială.

Discutarea în public a faptelor infracționale, a manifestărilor nesănătoase, antisociale are multiple efecte. Astfel, prezența și, îndeosebi, intervențiile în discuții ale persoanelor în mijlocul cărora elementele respective trăiesc sau își desfășoară activitatea produc impresii adânci asupra celor vinovați, le declanșează o gamă variată de sentimente ca regretul pentru atitudinea și manifestările avute, amărăciunea de a-i fi decep-

ționat pe prieteni și cunoscuți, rușinea de a fi fost demascați ca indivizi ipocriți, cu o conduită duplicitară, ceea ce are efecte pozitive deosebit de puternice asupra lor. De asemenea, oamenii muncii care participă la avertizarea sau la discutarea publică a unor astfel de elemente devin mai vigilenți, mai profunzi în analizarea faptelor, învață să lupte împotriva credulității, a indulgenței sau indiferentismului față de manifestările necorespunzătoare. La rîndul lor, elementele predispuse la comiterea unor fapte de aceeași natură — dintre care unele sînt chemate să participe la acțiunile respective — își dau seama de injustețea mentalității lor, de iminența descoperirii eventualelor acțiuni pe care le-ar întreprinde, de consecințele ce le-ar avea de suportat și, ca atare, în majoritatea cazurilor, își revizuiesc concepțiile și conduita, evoluînd într-o direcție pozitivă.

Pregătirea și punerea în aplicare a acestor măsuri se fac sub îndrumarea și cu sprijinul organelor de partid și în colaborare cu organele și organizațiile obștești și de stat competente.

Reușita acțiunilor de avertizare și, mai ales, a celor de punere în discuție publică a manifestărilor nesănătoase ale unor elemente depinde însă de respectarea unor factori deosebit de importanți, cum sînt : documentarea temeinică a activității celor în cauză ; informarea și sprijinirea organelor ce urmează să organizeze punerea în discuție publică ; selecționarea corectă a persoanelor ce vor participa la avertizare sau la discuția publică ; asigurarea conspirativității mijloacelor muncii etc.

Avertizarea și discutarea publică își dovedesc eficacitatea numai dacă se realizează convingerea participanților, inclusiv a celor implicați, de necesitatea și justetea acțiunilor respective, stimularea opiniei publice, obținerea unui ecou educativ.

Pentru potențarea efectului acestor forme de acțiune asupra opiniei publice, uneori au fost și sînt prezentate în cadrul lor și diferite filme, fotografii, benzi de magnetofon, ce creează o imagine mai cuprinzătoare asupra prejudiciilor pe care le pot aduce manifestările nesănătoase, antisociale.

Punerea în dezbaterea colectivelor de oameni ai muncii a cazurilor de încălcare a legii, precum și a celor privind alte

manifestări antisociale constituie o cale eficientă de educare a cetățenilor în spiritul legalității socialiste, al vigilenței și combativității, de antrenare a lor la apărarea valorilor societății noastre și la îndreptarea celor care au încălcat cerințele legii și normele de comportare în societate.

Ilustrativ în acest sens este și modul cum au reacționat cei ce au luat cuvîntul la adunarea în care a fost supusă discuției publice comportarea unor funcționari din Ministerul Comerțului Exterior ce și-au creat relații în afara cadrului oficial cu o serie de cetățeni străini, primind de la ei, în timpul unor întâlniri realizate în locuri alese cu grijă, pentru a nu fi observați, diferite cadouri. Cei care au luat cuvîntul au scos în evidență lipsa de demnitate a celor în cauză, cupiditatea de care au dat dovadă, mai ales că toți aveau salarii bune, caracterul oneros al cadourilor făcute de străini, consecințele pe care le-ar fi putut avea faptele respective dacă nu ar fi fost descoperite. Astfel, inginerul „Dinulescu Ilie” arăta în cuvîntul său că nu pot fi admise scuzele celor puși în discuție în sensul că ar fi vorba de o rătăcire, că s-au lăsat copleșiți de dorința de a face surprize plăcute familiilor lor și că au fost convinși că faptele respective constituie niște abateri minore. Realitatea este cu totul alta. Aceasta intrucît ei au fost perfect conștienți de gravitatea faptelor lor, dovadă fiind grija cu care căutau să le ascundă. La originea acestei atitudini, arăta vorbitorul, stau lipsa lor de educație politică, egoismul, dorința acerbă de căpătuială. El i-a calificat ca fiind niște oameni lipsiți de scrupule, care n-au fost departe de trădare, care nu s-au gîndit nici un moment că, prin faptele lor, terfelesc munca întregului colectiv din care fac parte, vinzîndu-și cîntea pe rușine.

De asemenea, „Andronescu Marieta”, economistă, a spus: „Un lucrător din comerțul exterior trebuie să fie în primul rînd un om politic, să fie caracterizat de un înalt simț patriotic, să nu uite nici un moment că lui i s-a încredințat o sarcină foarte importantă; aceea de a valorifica o parte din rezultatele muncii poporului nostru”. Ea a subliniat că cine nu este conștient de

toate acestea nu are ce căuta într-un asemenea sector de activitate.

Concludente sînt de asemenea pozițiile celor care au luat cuvîntul la adunarea în care a fost supusă discuției publice fapta fostului preot „Ilișan Haralambie” dintr-o comună din Transilvania. Acesta a trimis postului de radio „Europa liberă” o scrisoare în care denigra realitatea din țară, calomniind totodată conducerea de partid și de stat.

El era deja cunoscut pentru legăturile ce le avusese prin anii 1953—1954 cu cîțiva legionari (dintre care o parte intenționaseră în acea vreme să creeze o grupare subversivă). De asemenea, la mulți ani după aceasta fusese avertizat pentru manifestări negative.

La adunarea în care a fost pus în discuție cazul respectiv preoții invitați au înfierat fapta lui „Ilișan Haralambie”, lipsa lui de patriotism.

Astfel, preotul „Andronescu” a condamnat „atitudinea murdară și antisocială” — cum a calificat-o el — a lui „Ilișan” și a cerut scoaterea lui din rîndul clerului.

Un alt preot — „Rațiu” — a arătat că ceea ce a comis „Ilișan” constituie „o faptă josnică, ieșită din comun” și a condamnat-o cu indignare.

Un exemplu concludent în ce privește puterea transformatoare a opiniei publice, capacitatea ei de a determina adevărate mutații în conștiința oamenilor este cel al elevului „Jianu Dragomir”, supus discuției publice pentru trimiterea unor scrisori postului de radio „Europa liberă” în care denigra realitatea din țara noastră. Fiind profund impresionat de clemența manifestată față de el, a trimis primului secretar de partid al județului unde locuia și învăța o scrisoare în care, printre altele, afirma: „Vă rog să mă credeți că sînt pe deplin conștient de gravitatea faptei pe care am comis-o, că mi-e tot atît de greu ca și atunci, în cadrul discuției, cînd a fost condamnată de atîția oameni cinstiți atitudinea mea. Ceea ce am făcut — încă o dată vă rog să mă credeți — se datorește unei greșeli, unei alunecări pe o pantă periculoasă. Totul a pornit de la muzica pe care am

ascultat-o din întâmplare la postul de radio «Europa liberă». Din curiozitate am ascultat și alte emisiuni transmise de acest post și, orbit de propaganda lor mincinoasă, am început să le scriu, cerându-le mai întâi reviste și discuri. Văzînd că îmi răspund, am căzut în grava greșeală pe care o știți.

Întreaga mea viață vă voi fi recunoscător pentru înțelegerea pe care mi-ați arătat-o, că nu m-ați considerat un trădător de patrie, că ați calificat fapta mea drept o rătăcire datorită poate și vârstei și lipsei de putere de selecție între bine și rău”.

De o mare utilitate în stimularea vigilenței împotriva infracțiunilor, în educarea oamenilor muncii în spiritul responsabilității față de interesele statului nostru sînt controalele sistematice și profunde efectuate de cadrele ministerului nostru, constatarea și aplicarea contravențiilor în raport cu competențele conferite prin legi și alte acte normative.

Pentru popularizarea unor acțiuni de luptă ale ofițerilor de securitate și stimularea inițiativei oamenilor muncii în prevenirea acțiunilor ostile socialismului, cadre active și de rezervă din unele unități s-au întîlnit cu diferite colective de muncă, stabilînd cu membrii lor contacte vii, menite să întărească prestigiul aparatului nostru, să convingă populația prin exemplificări semnificative, asupra rolului și importanței acestui aparat.

De asemenea, un loc important în educarea cetățenilor va trebui să-l aibă agitația vizuală, folosirea pe scară mai largă a afișelor, pliantelor, expunerea de fotografii la gazetele de stradă etc.

În cadrul măsurilor luate un loc important îl ocupă și cele menite să asigure educarea tineretului în spiritul combativității față de infracțiuni și al respectului față de legi, al atașamentului față de organele de securitate. Astfel, unele unități au organizat cu dirigenții și comandanții instructori de detașamente dezbateri pe marginea unor expuneri pe teme de vigilență. Aceștia, la rîndul lor, au dezbătut aspectele care fuseseră prezentate în orele de dirigenție ori în ședințe ale detașamentelor și unităților de pionieri. Utilă s-a dovedit și invitarea unor pionieri în unități militare, unde au asistat la diferite festivități. S-au

realizat, de asemenea, întîlniri ale tinerilor din detașamentele de apărare a patriei și ale pionierilor cu ofițeri de securitate, care le-au relatat cazuri din activitatea organelor noastre, s-au organizat concursuri de identificare a unor persoane, folosindu-se metoda portretului vorbit, jocuri militare, trageri demonstrative, prezentări de filme etc.

Deosebit de eficientă este și folosirea mijloacelor educative de masă (presa, cartea, teatrul, cinematografia, televiziunea, radioul etc.).

Ținînd seama de acestea, Hotărîrea Secretariatului C.C. al P.C.R. cu privire la îmbunătățirea activității politico-ideologice și de educare marxist-leninistă a personalului C.S.S. și M.A.I. și la intensificarea pregătirii de specialitate și militare a lui prevede că trebuie să se facă cunoscută în rîndul maselor, prin intermediul acestor mijloace, activitatea desfășurată de organele Ministerului de Interne pentru apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului, a ordinii și liniștei publice, în vederea sporirii contribuției populației la prevenirea oricăror încălcări ale legilor și ale normelor de conviețuire socială.

Pentru aceasta, unitățile Ministerului de Interne au obligația să asigure : sprijinirea redacțiilor ziarelor centrale și județene precum și a unor publicații periodice cu cazuri concrete și asistență de specialitate în realizarea de materiale prin care să fie popularizate actele normative și aduse la cunoștința publicului diferite aspecte ale încălcării legilor, forme și metode folosite de infractori, condiții care favorizează comiterea de infracțiuni etc. ; antrenarea organelor de presă la popularizarea tradițiilor de luptă ale aparatului de miliție și securitate și a contribuției cetățenilor la rezolvarea sarcinilor pe linia organelor Ministerului de Interne ; organizarea unor consfătuiri de lucru cu scriitori, ziariști ai presei centrale și locale, ai publicațiilor pentru copii și tineret, redactori ai televiziunii și cinești în scopul antrenării lor mai active la elaborarea unor lucrări și la intensificarea folosirii mijloacelor de propagandă în vederea informării cetățenilor și a mobilizării lor la prevenirea și combaterea infracțiunilor.

O altă măsură importantă menită să contribuie la sporirea aportului opiniei publice în prevenirea infracțiunilor constă în editarea și pentru public a revistei „Pentru patrie”.

Ea urmează să facă mai bine cunoscute în rindul oamenilor muncii sarcinile și misiunile ce revin Ministerului de Interne, activitatea pe care o desfășoară pentru prevenirea, descoperirea și lichidarea acțiunilor îndreptate împotriva securității statului, preocupările și acțiunile concrete întreprinse în scopul asigurării ordinii publice precum și pentru apărarea proprietății socialiste și personale, a drepturilor și intereselor legale ale cetățenilor. Totodată, prin prezentarea unor cazuri concrete, va contribui la o mai bună înțelegere a cauzelor infracțiunilor, a fenomenelor și stărilor de lucruri ce favorizează săvârșirea acestora, a consecințelor pe care le pot avea indiferența, ușurința și nepăsarea față de încălcarea legilor. Un rol important îl va avea această revistă în acțiunea de popularizare a legilor, a cerințelor lor, precum și a altor acte normative menite să contribuie la combaterea fenomenului infracțional. De asemenea, ea va evidenția în mod frecvent, pe baza unor exemple concludente, sprijinul acordat de oamenii muncii aparatului Ministerului de Interne în depistarea unor infracțiuni sau în rezolvarea unor cazuri de competența sa.

Un rol important în stimularea opiniei publice, în sporirea prestigiului organelor de securitate, a încrederii pe care o au cetățenii în ele, îl are informarea operativă a oamenilor muncii cu privire la rezultatele verificărilor întreprinse asupra diverselor semnalări făcute de aceștia și la modul cum au fost rezolvate sesizările lor.

De asemenea, având în vedere rolul deosebit pe care îl are în formarea și dezvoltarea opiniei publice receptivitatea față de aspectele pe care ea le sesizează, conducerea ministerului a luat măsura ca, în urma consultării diverselor publicații imediat după apariția lor, să se extragă toate materialele ce privesc activitatea instituției noastre, pentru a se putea acționa în timp util în vederea rezolvării problemelor la care se referă.

Aportul Ministerului de Interne la formarea unei opinii

publice capabile să acționeze cu tot mai multă eficacitate în direcția prevenirii fenomenului infracțional îmbracă și alte aspecte. Astfel, ca urmare a muncii de educație desfășurate de aparatul ministerului cu rețeaua informativă, aceasta poate exercita o influență pozitivă permanentă asupra persoanelor în mijlocul cărora trăiește și muncește fără să-și desconspire calitatea.

La realizarea sarcinilor ce revin ministerului în dezvoltarea opiniei publice, un rol însemnat îl are **atitudinea cadrelor ministerului și a membrilor familiilor lor în viața particulară**. Prezintă astfel importanță, datorită forței exemplului personal, aspecte ca : modul cum își îndeplinesc îndatoririle cetățenești, comportarea pe care o au acasă și în societate, preocupările lor, interesul și sollicitudinea pe care le dovedesc față de cetățenii cu care vin în contact, poziția combativă adoptată în cazurile când sînt încălcate normele de conviețuire socială, inițiativele gospodărești pe care le iau, calitățile ce le posedă, dacă dau dovadă de modestie, curaj, cinste, spirit de răspundere, grijă față de avutul obștesc și altele.

Participarea organelor de securitate la educarea cetățenilor în spiritul legalității socialiste, al vigilenței și conspirativității față de acțiunile și uneltirile dușmanilor orinduirii noastre socialiste trebuie să se desfășoare în mod organizat, la nivelul fiecărui ofițer, compartiment de muncă și al aparatului de securitate în ansamblul său.

În raport cu cerințele concrete ale muncii, este necesar ca la nivelul fiecărui eșalon să se asigure un program de măsuri sistematic, cu obiective bine determinate, a căror îndeplinire să fie urmărită îndeaproape. Întreaga activitate desfășurată pe această linie trebuie să se desfășoare însă în strictă conformitate cu cerințele conspirativității, în sensul de a se veghea ca, indiferent de acțiunile întreprinse și de căile folosite — întâlniri cu cetățenii, materiale difuzate prin presă și publicații, prin radio și televiziune etc. — să nu se divulge metode sau mijloace secrete de muncă, cazuri în curs de rezolvare, planuri de măsuri etc.

Trebuie totodată ca fiecare ofițer să înțeleagă că succesul

acestei activități este condiționat de gradul participării sale la realizarea ei, de perseverența și preocuparea pe care le dovedește.

Impletirea tuturor acestor factori ce acționează asupra opiniei publice din țara noastră determină o întărire continuă a sa, sporirea rolului pe care îl joacă în societate.

Indeplinindu-și funcțiile de apreciere și corecție, opinia publică socialistă sesizează, analizează și selecționează din realitatea cotidiană acele fapte și fenomene care, datorită caracterului lor dăunător, se impun a fi remediate sau lichidate. În virtutea acestui fapt, în atenția sa intră și infracțiunile contra securității statului precum și celelalte infracțiuni date în competența de cercetare a organelor de securitate. Sesizând fapte ori manifestări ce pot constitui asemenea infracțiuni sau care evoluează în această direcție, opinia publică intervine cu promptitudine pentru prevenirea și lichidarea lor. După cum demonstrează realitatea, aportul său în această privință este foarte important.

Căile prin care ea acționează atunci când ia act de prezența unui fenomen negativ care poate favoriza sau chiar genera o infracțiune ori de existența unei infracțiuni sînt variate. Așa de exemplu, ea poate interveni, după cum s-a arătat anterior, spontan, direct, reprobînd aspectele constatate și luînd măsurile de corectare ce se impun. Aspectele cele mai frecvent întîlnite ce fac obiectul intervenției directe a opiniei publice constau în : încălcarea prevederilor legale cu privire la relațiile cu cetățenii străini, elogierea modului de viață occidental, răspîndirea unor concepții politice și ideologice înapoiate, încercarea de a cîștiga adepți pentru diferite secte ilegale, neîndeplinirea unor obligații de serviciu etc. Ilustrative în acest sens sînt următoarele cazuri :

În luna martie 1972, inginerul „Dobrescu Neagu”, care lucra într-un institut de studii și proiectări din București, a făcut, în timp ce se afla în biroul unor colegi de serviciu, unele comentarii tendențioase cu privire la politica statului nostru. Indignați, colegii săi i-au condamnat atitudinea și, pe baza unor argumente temeinice, au încercat să-i demonstreze injustețea opiniilor în problema respectivă. Constatînd că se postează pe o poziție de respingere illogică, obstinată a argumentelor aduse, colegii săi,

enervați, l-au dat afară din birou. Fiind anunțate organele de securitate, au fost luate măsurile ce se impuneau, dar s-a constatat că „Dobrescu Neagu”, fiind foarte afectat de cele întîmplate, a reluat discuțiile cu unii din colegii respectivi, recunoscînd pînă la urmă că a greșit. Ulterior nu a mai avut asemenea manifestări.

Un alt caz este cel al tehnicienelor proiectante „Dițu Mariana” și „Georgescu Ancuța”, de la un institut de studii și proiectări, care au comentat nefavorabil la locul de muncă măsurile luate de conducerea de partid și de stat pentru îmbunătățirea activității ideologice. Ele au fost combătute energic cu acest prilej de tehnicianul „Preda Ion”, care, reproducînd mai multe afirmații greșite făcute de acestea în niște discuții anterioare avute cu el și cu alți colegi, le-a demonstrat că la originea afirmațiilor respective se aflau tocmai carențele din pregătirea lor politică și, ca atare, că măsurile pentru îmbunătățirea activității ideologice erau, în special pentru ele, cit se poate de utile. În același sens au intervenit și alte persoane participante la discuție.

Ulterior, pe linie informativă, s-a stabilit că cele două tehniциene nu au mai făcut comentarii de genul celor menționate și că au participat cu seriozitate la pregătirea politică desfășurată în institutul respectiv.

În alte cazuri similare, opinia publică acționează însă organizat.

Așa de exemplu, în luna august 1971, pe baza sesizărilor primite din partea mai multor salariați, comitetul sindical al unei întreprinderi a pus în discuția personalului pe numitele „Otinger Charlotte” și „Mott Iolanda”, care elogiau în discuțiile purtate cu colegii lor modul de viață din țările capitaliste și întrețineau legături cu diverși cetățeni străini. Faptele respective au constituit, de asemenea, obiectul dezbaterilor unei adunări generale U.T.C. În ambele ședințe au luat cuvîntul un mare număr de persoane care au condamnat atitudinea lor.

După cum s-a stabilit pe linie informativă, ele au adoptat după aceste ședințe o conduită corespunzătoare.

Un aport deosebit de important la prevenirea și combaterea infracțiunilor contra securității statului îl aduce opinia publică sub forma semnalărilor făcute de cetățeni organelor de securitate și a sprijinului acordat acestora pentru lichidarea infracțiunilor respective și a fenomenelor ce pot favoriza sau genera asemenea fapte.

Se constată că această formă de materializare a aportului opiniei publice la apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului este, împreună cu altele, tot mai frecvent folosită de oamenii muncii. Aceasta se datorește, pe de o parte, creșterii continue a nivelului conștiinței socialiste a maselor, iar pe de altă parte, perfecționării de către Ministerul de Interne a activității pe care o desfășoară pentru întărirea legăturii cu oamenii muncii, pentru stimularea lor să sprijine organele de securitate. Ca urmare a crescut an de an numărul persoanelor care s-au adresat organelor de securitate pentru a le sesiza diferite fapte sau fenomene de natură să aducă, într-un fel sau altul, atingere securității statului. Astfel, numai sesizările primite de către Oficiul pentru primirea, evidența și urmărirea rezolvării reclamațiilor, sesizărilor și propunerilor cetățenilor precum și de către inspectorate au crescut în anul 1971 cu peste 60% față de 1970.

Pentru formarea unei imagini de ansamblu asupra varietății aspectelor sesizate de oamenii muncii și a importanței lor, în continuare vor fi prezentate câteva cazuri din multitudinea celor ce s-au confirmat.

La începutul anului 1971 numitul „Hoștiuc Vicențiu” a trimis organelor de securitate o scrisoare prin care sesiza că, datorită unei dispoziții lipsite de temei a conducerii combinatului unde lucra, fusese închisă de mai mult timp o mină a cărei utilare costase peste trei sute de milioane lei. Pentru a nu afecta astfel producția generală a combinatului, conducerea acestuia luase hotărârea de a suplimenta planurile de extracție ale altor mine. Intrucît însă nu fuseseră luate și măsurile necesare pentru protejarea utilajelor după închiderea minei, o parte a lor se degradaseră, existînd totodată pericolul ca în scurt timp și celelalte să aibă aceeași soartă. În urma verificărilor efectuate,

s-a stabilit că aspectele sesizate se confirmau și, ca atare, s-a început urmărirea penală pentru infracțiunea de sabotaj. Fiind sesizate de către securitate organele de resort, acestea au format o comisie din specialiști, care a stabilit că închiderea minei fusese o măsură eronată. Ca urmare, la scurt timp după aceea, ea a fost repusă în funcțiune.

Tot printr-o scrisoare, un muncitor a sesizat organele de securitate că exista pericolul ca acoperișul de la oțelăria în care lucra să se prăbușească. Prăbușirea ar fi putut declanșa explozia instalației de oxigen din hala respectivă, însoțită de multe victime omenești. Constatîndu-se că exista într-adevăr pericolul semnalat, a fost înștiințată de urgență conducerea combinatului, iar organele de securitate au luat măsurile ce se impuneau în vederea stabilirii cauzelor executării necorespunzătoare a acoperișului oțelăriei.

De asemenea, într-o altă scrisoare primită de organele de securitate, se semnală faptul că numitul „Moga Victor”, avocat, care deținea o funcție de răspundere pe linie tehnico-administrativă într-o întreprindere județeană de construcții, îndepărtează cadrele calificate și promovează în funcții cunoscuți de-ai săi, foști condamnați, bețivi sau slab pregătiți profesional. Din această cauză, planul pe 1970 nu a fost îndeplinit, iar ca urmare, unii muncitori, neprimind integral salariile, au părăsit întreprinderea.

Efectuîndu-se verificări, s-a stabilit că aspectele semnalate corespundeau realității. În consecință a fost informat organul local de partid, iar asupra lui „Moga Victor”, care, după cum s-a constatat, fusese comisar de poliție și executase o condamnare de opt ani închisoare pentru activitate împotriva clasei muncitoare, s-a început urmărirea informativă.

Într-un alt caz, numitul „Vlăsceanu Tudor” a trimis o scrisoare unui inspectorat județean prin care sesiza că la locuința socrului său, domiciliat într-o comună, s-ar afla diferite arme și muniții. Efectuîndu-se cercetări, au fost găsite la locuința indicată în sesizare mai multe arme și o cantitate de muniție din timpul celui de-al doilea război mondial. Pe această bază, inspectoratul a dispus începerea urmăririi penale.

În cursul anului trecut, la un inspectorat județean s-a prezentat numitul „Oprea Ion”, care a solicitat organelor de securitate să nu aprobe plecarea în străinătate, în cadrul unei delegații, a fiului său, deoarece acesta intenționează să nu se mai întoarcă în țară. Verificările efectuate au arătat că, într-adevăr, cel în cauză nutrea această intenție și, ca atare, nu i s-a mai admis plecarea.

În foarte multe cazuri, oamenii muncii, atunci când au de sesizat diferite fenomene sau fapte ce pot constitui sau genera infracțiuni, se adresează direct ofițerilor de securitate care răspund din punct de vedere informativ de obiective, precum și altor ofițeri.

Așa de exemplu, în cursul lunii ianuarie 1971, mai mulți salariați din cadrul unui institut de cercetări au sesizat ofițerului de securitate faptul că directorul științific al institutului încalcă în mod repetat legislația în vigoare cu privire la relațiile cu cetățenii străini.

Intrucât s-a stabilit că aceste sesizări se confirmă, cel în cauză a fost luat în lucru prin dosar de urmărire informativă. În acest fel s-a constatat că el întreține relații în afara cadrului legal cu o serie de cetățeni vest-germani și greci, reprezentanți ai unor firme, de la care primise cadouri și valută. El a fost apoi prins în flagrant în timp ce încerca să schimbe suma de 18.000 lei în valută cu un comerciant grec la hotelul „Lido”.

Tot în 1971 o funcționară din cadrul Institutului de proiectări pentru industria ușoară a sesizat telefonic ofițerului de securitate că în obiectiv se predau unor firme străine diverse documentații tehnice, fără a se specifica în vreo adresă ce anume s-a predat, la ce firmă, câte exemplare etc.

Efectuându-se verificări, s-a stabilit că aspectele sesizate erau reale și că exista, din această cauză, pericolul ca delegații firmelor străine să afle și alte date decât cele ce le puteau fi puse la dispoziție. În urma informării conducerii institutului, au fost luate măsurile de remediere necesare.

La puțin timp după ce a intrat în vigoare Legea nr. 23, în cadrul discuției pe care un ofițer o purta cu numita „Ionașcu

Antoaneta”, economistă la o întreprindere de comerț exterior, cu privire la obligațiile ce revin salariaților pentru apărarea secretului de stat, aceasta i-a spus că a remarcat interesul deosebit al inginerului „Mocanu Dinu” pentru anumite date legate de un contract în valoare de aproximativ 40 de milioane lei-valută, ce se preconiza a fi încheiat cu o firmă străină. După cum constatare, „Mocanu Dinu” venea deseori, sub diferite pretexte, în biroul ei și încerca să observe datele cuprinse în lucrările aflate pe masa de lucru.

Verificările efectuate au confirmat aspectele semnalate și, ca atare, au fost luate măsurile ce se impuneau.

Data fiind capacitatea opiniei publice de a acționa cu o deosebită eficiență pentru eradicarea aspectelor negative din viața societății și statornicirea a ceea ce corespunde intereselor masei, cerințelor construcției socialiste, se impune întreprinderea unui vast ansamblu de măsuri în vederea dezvoltării și perfecționării sale, a creșterii rolului ei în toate domeniile de activitate din țara noastră.

Pentru activitatea aparatului Ministerului de Interne o importanță excepțională au posibilitățile deosebite ale opiniei publice de a sesiza faptele și fenomenele ce constituie sau pot deveni infracțiuni, capacitatea ei de a interveni prompt și hotărât pentru prevenirea sau lichidarea lor, puterea de influențare pozitivă pe care o exercită asupra celor ce au săvârșit sau sînt predispuși la comiterea de infracțiuni.

În vederea antrenării într-o mai mare măsură a opiniei publice la rezolvarea sarcinii prevenirii și combaterii infracțiunilor se impune, printre altele, o lărgire continuă a măsurilor pentru întărirea legăturilor cu cetățenii, pentru a avea o contribuție sporită la educarea lor în spiritul respectului față de legi și orientarea spre fenomenele ce pot genera infracțiuni.

Eficacitatea activității noastre pe linia contribuției la formarea opiniei publice, a antrenării maselor tot mai largi la realizarea sarcinilor din domeniul asigurării securității statului depinde în bună parte de măsura în care acestei activități i se asi-

gură un caracter de permanentă operativitate și oportunitate, precum și un bogat conținut de idei. De asemenea, depinde de modul în care fiecare ofițer de securitate va înțelege că are datoria politică, profesională și cetățenească de a participa activ, în special în raport cu specificul muncii sale, la găsirea și folosirea unor căi și metode cât mai eficiente de realizare a acestui obiectiv.

Procedind astfel, aparatul de securitate va contribui, pe de o parte, la sporirea rolului opiniei publice în societate, la dezvoltarea și consolidarea ei, iar pe de altă parte la realizarea în condiții tot mai bune a sarcinii ce i-a fost trasată de conducerea partidului, și anume de a acționa în primul rând în direcția prevenirii infracțiunilor.

CUPRINSUL

	<u>Pag.</u>
— Noțiuni despre opinia publică în socialism	3
— Contribuția organelor de securitate la formarea opiniei publice socialiste. Rolul opiniei publice în prevenirea și combaterea infracțiunilor contra securității statului	15

Redactor: căpitan ALEXANDRU HASNAȘ
Corector: a. c. RADU STOIAN

Comanda nr. 0086706
R. M. nr. 011

Dat la cules: 20.10.1972
Bun de tipar: 23.11.1972

[Lucrarea conține 40 pagini.